



## Wstępna koncepcja działań poprzedzających rekrutację mieszkańców Domu Wielopokoleniowego kierowanych do kandydatów zainteresowanych jego zasiedleniem

Scenariusz spotkania informacyjnego poprzedzającego rekrutację,  
przykładowe pytania, które mogą pojawić się ze strony potencjalnych  
najemców wraz z proponowanymi odpowiedziami, program  
warsztatowego spotkania integracyjno-informacyjnego uwzględniający  
wskazówki dla prowadzącego rekrutację

17 października 2018 r.





Raport z Zadania 6 realizowanego w ramach projektu

„Świadczenie usług doradztwa eksperckiego w zakresie opracowania programu zasiedlenia  
i funkcjonowania Domu Wielopokoleniowego”

przygotowany przez Fundację Laboratorium Architektury 60+ (LAB 60+)  
na zlecenie Urzędu Miasta Łodzi

LAB  
60+

Autorzy merytoryczni raportu:

dr inż. arch. Iwona Benek

Monika Daab

Anna Kołodziejczyk

dr inż. arch. Agnieszka Labus

Agata Miśkowiec

Ewa Rogalska





## Spis treści

Wykaz stosowanych skrótów i definicji pojęć wykorzystywanych w dokumencie.....	4
Wstęp .....	5
1. Scenariusz spotkania informacyjnego dla kandydatów zainteresowanych zasiedleniem Domu Wielopokoleniowego.....	7
2. Przykładowe pytania ze strony potencjalnych najemców wraz z proponowanymi odpowiedziami... 11	
Przykładowe pytania do Wynajmującego – Zarządu Lokali Miejskich w Łodzi.....	11
Przykładowe pytania do Operatora .....	13
3. Szczegółowy program warsztatu integracyjno-informacyjnego wraz ze wskazówkami dla prowadzącego .....	16
Wskazówki dla prowadzącego .....	23
Załączniki .....	24
Materiał wizualny dotyczący spotkania informacyjnego.....	24

## Wykaz stosowanych skrótów i definicji pojęć wykorzystywanych w dokumencie

<b>Dom Wielopokoleniowy</b>	Przeznaczona na potrzeby Projektu, wyremontowana nieruchomość przy ul. Wólczańskiej 168. W kamienicy usytuowany będzie jeden lokal usługowy (40 m <sup>2</sup> ), duże pomieszczenie przeznaczone na miejsce spotkań dla mieszkańców (85 m <sup>2</sup> ) oraz 16 mieszkań o powierzchni od 27 do 56 m <sup>2</sup>
<b>Klub Sąsiedzki</b>	Lokal użytkowy znajdujący się w budynku przy ul. Wólczańskiej 168, który zagospodarowany zostanie na cele różnorodnej działalności animacyjnej wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych. Oferta Klubu (tj. zajęcia, warsztaty, wspólne działania, rozwijanie nowych aktywności) adresowana będzie do mieszkańców Domu Wielopokoleniowego i najbliższego sąsiedztwa, z uwzględnieniem wszystkich grup wiekowych. Za działalność prowadzoną w ramach Klubu Sąsiedzkiego odpowiadać będzie Operator.
<b>Zadanie 5</b>	Zadanie realizowane w ramach usług doradztwa eksperckiego w zakresie opracowania koncepcji zasiedlenia i funkcjonowania Domu Wielopokoleniowego: Raport z działań doradczych, w tym: <ul style="list-style-type: none"> <li>a) Szczegółowe kryteria, które spełnić powinni najemcy lokali mieszkalnych Domu Wielopokoleniowego oraz komplet niezbędnych dokumentów do ogłoszenia konkursu dla mieszkańców zainteresowanych zasiedleniem Domu Wielopokoleniowego.</li> <li>b) Projekt umowy najmu lokalu mieszkalnego w Domu Wielopokoleniowym oraz sposobu jej egzekwowania wraz z projektami innych wiążących dokumentów.</li> <li>c) Propozycja trybu powołania Rady Sąsiedzkiej oraz projekt jej statutu, kompetencji członków.</li> <li>d) Projekt regulaminu mieszkańca Domu Wielopokoleniowego.</li> <li>e) Zestawienie dopuszczalnych prawem możliwości administrowania nieruchomością w zależności od podmiotu zarządzającego z rekomendacją najbardziej korzystnej możliwości sformułowaną na bazie wyników zadań 1-4.</li> </ul>
<b>ZLM</b>	Zarząd Lokali Miejskich
<b>Zogniskowany wywiad grupowy</b>	Zamiennie również „wywiad sfokusowany”, „grupa fokusowa”, „FGI” – z angielskiego <i>Focus Group Interview</i> : metoda badawcza wykorzystywana w badaniach jakościowych polegająca na prowadzeniu przez moderatora z zaproszonymi wcześniej respondentami (dobranymi zgodnie z kryteriami wynikającymi z celów projektu) dyskusji skupionej (sfokusowanej) na określonym temacie.



## Wstęp

Dom Wielopokoleniowy to inicjatywa kierowana do osób w różnym wieku, reprezentujących różne grupy społeczne, a tym samym posiadających szeroki wachlarz cech, umiejętności, ale także i potrzeb. To właśnie ta różnorodność jest podstawą do zbudowania silnej, wzajemnie wspierającej się społeczności. Jednocześnie istotnym elementem, który powinien łączyć wszystkich mieszkańców Domu jest otwartość na ludzi i gotowość do pomocy, choćby poprzez dobre słowo czy poświęcenie własnego czasu. W niniejszym opracowaniu przedstawiono scenariusze spotkań lub rozmów uzupełniających rekrutację dla kandydatów na mieszkańców Domu Wielopokoleniowego. Są one zatem kierowane do osób, które chcąc stać się aktywnymi członkami budowanej społeczności sąsiedzkiej, powinny powyższe wartości podzielać.

Biorąc jednak pod uwagę **innowacyjność inicjatywy w skali kraju**, a w konsekwencji brak powszechnej świadomości na czym polega funkcjonowanie Domu Wielopokoleniowego, kluczowym jest jasne przedstawienie najważniejszych celów i idei, na których Dom jest budowany. Dopiero ich pełne zrozumienie pozwoli przyszłym najemcom na ostateczne podjęcie świadomej decyzji o tym, czy chcą stać się jego częścią. Scenariusze spotkań zakładają także przekazanie kandydatom pozostałych istotnych informacji związanych z projektem: od zasad procesu naboru mieszkańców po wszelkie aspekty związane z codziennym funkcjonowaniem Domu.

Spotkania, będące w założeniu uzupełnieniem do przesyłanych potencjalnym najemcom informacji pisemnych o DW, kierowane są w pierwszej kolejności do tych mieszkańców Łodzi, którzy mają niezaspokojone potrzeby mieszkaniowe. Formułując scenariusze uwzględniono wysokie zróżnicowanie potencjalnych najemców – zarówno pod względem wieku, jak i innych charakterystyk. Scenariusz spotkania informacyjnego, które mogłoby odbywać się np. podczas prezentacji lokalu w Domu Wielopokoleniowym, charakteryzuje się zatem szerokim zakresem tematycznym. Jego rozpoczęcie poprzedza ćwiczenie integracyjne, mające na celu wstępne zapoznanie się niejednorodnej grupy uczestników. Podczas spotkania poruszane są wszelkie kwestie praktyczne, które mogą być przedmiotem zainteresowania różnych grup potencjalnych mieszkańców. Kierując się analogicznymi przesłankami zaproponowano przykładowe pytania, które mogą paść podczas spotkania od osób o skrajnie różnych potrzebach i oczekiwaniach, czy wiedzy na temat projektu.

Podobnie spotkanie warsztatowe o charakterze integracyjnym dla już zadeklarowanych najemców zostało zaprojektowane w sposób uwzględniający zróżnicowane profile przyszłych mieszkańców. Zarekomendowano relatywnie niewielki rozmiar grup, tak by stworzyć odpowiednie warunki do głębszego poznania się uczestników. Zaproponowano szereg aktywności, które pozwolą na przełamanie barier i wesprą integrację międzypokoleniową. Jednocześnie sugerowane formy pracy i ćwiczenia dostosowane są do osób z ograniczoną mobilnością i nie wymagają podejmowania aktywności fizycznej. Ponadto, przewidziano zadania i ćwiczenia o różnej dynamice, prowadzone indywidualnie, w parach, w mniejszych lub większych grupach. Takie podejście daje przyszłym mieszkańcom szansę na wzajemne poznanie się oraz stwarza komfortowe warunki do integracji dla osób o różnym usposobieniu: zarówno takich, które lepiej czują się w mniejszych zespołach, jak i tych, które odnajdują się w większych kręgach.



Zróżnicowanie form zadań pozwoli także kandydatom na płynniejsze wcielenie się w rolę mieszkańców Domu Wielopokoleniowego i na spojrzenie na projekt z różnych perspektyw. Z kolei obserwatorzy obecni podczas warsztatu będą mieli okazję, by w praktyce poddać ocenie istotne z punktu widzenia projektu postawy i kompetencje miękkie kandydatów. Biorąc pod uwagę założenia inicjatywy oraz wyniki zogniskowanych wywiadów grupowych przeprowadzonych z potencjalnymi mieszkańcami Domu, wskazujące na ich wysoką gotowość do partycypacji i współtworzenia losów wspólnoty, zaproponowano między innymi ćwiczenia oparte na współpracy i wspólnym podejmowaniu istotnych dla społeczności sąsiedzkiej decyzji.

O ile głównymi celami warsztatu jest integracja przyszłych lokatorów i dalsze przybliżenie, czym jest Dom Wielopokoleniowy, w scenariuszu spotkania przewidziano także zadania indywidualne i edukacyjne, służące rozwojowi kompetencji istotnych pod kątem budowania wspólnoty sąsiedzkiej. Ich potencjalne pozytywne efekty są szczególnie ważne w świetle relatywnie niskiego poziomu kapitału społecznego, w tym niskiego poziomu zaufania, odnotowywanego wśród mieszkańców Łodzi.

Przedstawione w niniejszym opracowaniu materiały są zatem kierowane przede wszystkim do Operatora Domu Wielopokoleniowego, którego zadaniem jest aktywizacja i wspieranie integracji lokalnej społeczności. Kluczowym elementem dla realizacji celów projektu jest zaangażowanie Operatora do wsparcia procesu zasiedlania Domu Wielopokoleniowego na możliwie najwcześniejszym etapie podejmowanych działań. Przydział lokali w DW prowadzony jest bowiem na zasadach ogólnych, przebiega tak samo jak w przypadku pozostałych mieszkań komunalnych. Tymczasem realizacja idei, które leżą u podstaw Domu Wielopokoleniowego nie jest zadaniem łatwym – budowanie silnej, wzajemnie wspierającej się społeczności sąsiedzkiej wymaga nie tylko wsparcia zewnętrznego, ale przede wszystkim odpowiednich postaw i cech mieszkańców. Dlatego też niezwykle istotne jest, by osoby decydujące się zamieszkać w Domu Wielopokoleniowym w pełni rozumiały i podzielały jego wartości.

Kluczową rolę w tym aspekcie powinien odegrać właśnie Operator DW. Rekomenduje się, by na wczesnym etapie zasiedlania prowadził działania informacyjne, przybliżając kandydatom na mieszkańców Domu Wielopokoleniowego jego najważniejsze cele i założenia. Dzięki temu potencjalni najemcy mieliby możliwość podjęcia świadomej decyzji o tym, czy chcą stać się częścią projektu, zwiększając tym samym szanse na jego powodzenie. Uzupełnieniem spotkań informacyjnych powinny być działania o charakterze integracyjnym (realizowane np. na podstawie opracowanego scenariusza). Prowadziłyby one przede wszystkim do praktycznego doświadczenia przez mieszkańców DW i najbliższego sąsiedztwa, czym może być Klub Sąsiedzki i na ile ta forma aktywności odpowiada ich oczekiwaniom. Ponadto ułatwiłyby zawiązywanie pierwszych więzi sąsiedzkich, stwarzając platformę do dalszej integracji lokalnej społeczności.



## 1. Scenariusz spotkania informacyjnego dla kandydatów zainteresowanych zasiedleniem Domu Wielopokoleniowego

**Czas trwania spotkania:** Około 1,5 do 2 godzin

### Uczestnicy:

- prowadzący (osoba ze strony Urzędu Miasta Łodzi oraz reprezentant Operatora)
- kandydaci na mieszkańców DW (optymalna liczba – nie więcej niż 30 osób)

### Cele spotkania:

- Przekazanie kandydatom najważniejszych informacji związanych z:
  - Celem projektu i wartościami leżącymi u podstaw Domu Wielopokoleniowego
  - Zasadami funkcjonowania Domu
  - Charakterystyką budynku DW, mieszkań i zasadami ich najmu
  - Procesem rekrutacji mieszkańców DW
- Udzielenie odpowiedzi na pytania kandydatów związane z projektem

### Kwestie organizacyjne:

Proponuje się, by spotkania informacyjne odbywały się w przestrzeni dostępnej dla osób z niepełnosprawnościami, mogącej swobodnie pomieścić zakładaną grupę uczestników. Może to być teren szkoły, uczelni, sale dostępne w Urzędzie Miasta lub przestrzenie komercyjne wynajęte w celu realizacji spotkania. Jeśli spotkanie będzie organizowane jako Dni Otwarte Domu Wielopokoleniowego, połączone z prezentacją lokali potencjalnym najemcom, wówczas idealnym miejscem jego przeprowadzenia będzie świetlica – lokal użytkowy dostępny na terenie Wólczańskiej 168.

Wówczas za ich przeprowadzenie odpowiedzialny byłby przedstawiciel Operatora, obecny na ul. Wólczańskiej 168 przez cały czas trwania Dni Otwartych. Taki wybór lokalizacji pozwoliłby uczestnikom na bliższe poznanie przedmiotowej lokalizacji oraz na lepsze poznanie idei Klubu Sąsiedzkiego.

Spotkania powinny odbywać się w różnych godzinach, tak by można było zapewnić udział w nich zarówno osobom biernym zawodowo, jak i pracującym w trakcie dnia. Proponowane godziny to np.: 10:00 – 12:30 oraz 16:30 – 19:00.

Charakter i wymiary rzeczonyj sali Domu Wielopokoleniowego pozwalają na teatralne ustawienie optymalnie 26, maksymalnie 30 miejsc siedzących. Proponuje się zatem, by kandydaci zgłaszali chęć uczestnictwa telefonicznie/ mailowo/ osobiście lub listownie, co pomoże w zarządzaniu listą osób zainteresowanych oraz miejscami dostępnymi na sali.



## Przebieg spotkania:

### 1: WSTĘP – POZNAJMY SIĘ

Czas trwania: 20 min

Cele: Wprowadzenie w tematykę spotkania i zapoznanie się uczestników

- a. Przedstawienie się prowadzącego, przywitanie kandydatów oraz krótkie omówienie celów i programu spotkania (5 min)
- b. Ćwiczenie zapoznawcze „Imię i cecha” (10 min)
  - o Prowadzący prosi, by każdy kandydat po kolei przedstawił się podając swoje imię, a przed nim jedną cechę, która najlepiej go opisuje. Dodatkowo obowiązuje zasada, że cecha ta zaczynać się musi na tę samą literę co imię (np. „Mądra Maria”).
  - o Jeśli grupa jest bardzo liczna, prowadzący może podzielić uczestników na kilka mniejszych podgrup i przeprowadzić analogiczne ćwiczenie równoległe w każdej z nich.
- c. Zapoznanie kandydatów z podstawowymi faktami na temat DW – lokalizacją, liczbą mieszkań, krótką charakterystyką budynków DW (5 min)

### 2: IDEE, NA KTÓRYCH BUDUJEMY DOM WIELOPOKOLENIOWY

Czas trwania: 15 min

Cele: Przekazanie kandydatom informacji, które pozwolą im określić na ile identyfikują się z podstawowymi wartościami projektu i zdecydować, czy chcą stać się jego częścią

- a. Omówienie celów i wartości Domu Wielopokoleniowego (10 min)
- b. Mieszkańcy DW – co ich wyróżnia? (5 min)
  - o Przedstawienie postaw i zachowań odzwierciedlających wartości Domu
  - o Podkreślenie roli szeroko rozumianej różnorodności, wzajemnie uzupełniających się cech, potrzeb czy umiejętności kandydatów

### 3: JAK REALIZOWAĆ JE W PRAKTYCE? – KLUB SĄSIEDZKI I RADA SĄSIEDZKA

Czas trwania: 20 min

Cele: Przedstawienie kandydatom rozwiązań, które pomogą mieszkańcom DW w aktywnym budowaniu wspólnoty i kształtowaniu sposobu jej funkcjonowania

- a. Budowanie społeczności sąsiedzkiej – animacje i wspólne przedsięwzięcia (10 min)
  - o Przekazanie podstawowych informacji o przestrzeniach wspólnych (świetlice, ogrodzie)
  - o Przedstawienie roli Operatora DW





b. Wpływ mieszkańców na losy wspólnoty (10 min)

- Omówienie możliwości dla mieszkańców DW i okolic włączenia się w kształtowanie sposobu funkcjonowania Domu i Klubu Sąsiedzkiego
- Omówienie zasad funkcjonowania Rady Sąsiedzkiej – trybu powołania oraz zakresu działalności

#### PRZERWA KAWOWA i PYTANIA NA SZNURKU

Czas trwania: 15 min

Przerwa kawowa to czas na swobodne rozmowy pomiędzy uczestnikami spotkania oraz okazja dla prowadzących do obserwacji kandydatów i kandydatek potencjalnie zainteresowanych najmem lokali w Domu Wielopokoleniowym.

W przestrzeni, w której odbywać się będzie spotkanie informacyjne, proponujemy zaangażować uczestników również z wykorzystaniem „Pytania na sznurku”. Na sznurku można zawiesić następujące pytania:

- Moje pierwsze skojarzenia z Domem Wielopokoleniowym to ...
- Gdybym został/a mieszkańcem DW, to za sąsiadów chciał(a)bym mieć ....

Zadaniem prowadzących jest zachęcenie uczestników do zapisywania odpowiedzi na kartkach i przypinania ich spinaczami na sznurku.

#### 4: NASZE MIESZKANIA

*Moduł opcjonalny, realizowany, jeśli Zamawiający uzna te informacje za pomocne w rozmowie z potencjalnymi najemcami przy wybranym formacie.*

Czas trwania: 20 min

Cele: umożliwienie kandydatom oceny dostępnych lokali pod kątem własnych potrzeb i preferencji

a. Podstawowe charakterystyki mieszkań (15 min)

- Przedstawienie kwestii związanych z wyposażeniem, dostosowaniem do potrzeb osób z niepełnosprawnościami
- Przedstawienie planów budynków z rozkładem i metrażem lokali na poszczególnych piętrach

b. Kwestie praktyczne – istotne informacje (5 min)

- Omówienie kosztów związanych z najmem i eksploatacją lokali
- Podanie terminów Dni Otwartych, dających możliwość obejrzenia Domu na żywo





## 5: ZASADY NAJMU LOKALI – CO POWINNIŚMY WIEDZIEĆ W KWESTIACH FORMALNYCH?

Czas trwania: 10 min

Cele: Przybliżenie specyficznych praw i obowiązków mieszkańców DW oraz sposobów ich regulowania i egzekwowania

- a. Umowa najmu jako standardowy dokument regulujący ogólne zasady korzystania z mieszkań – krótkie podsumowanie najważniejszych aspektów (5 min)
- b. Regulamin mieszkańca – krótkie podsumowanie najważniejszych informacji (5 min)

## 6: PODSUMOWANIE I SESJA PYTAŃ I ODPOWIEDZI

Czas trwania: 25 min

Cele: Podsumowanie poruszanych zagadnień i kluczowych informacji, rozwianie pozostałych niejasności

- a. Krótkie podsumowanie spotkania i omówienie dalszych kroków (5 min):
  - o Poinformowanie, gdzie można pozyskać wszelkie bieżące informacje związane z projektem
- b. Sesja pytań i odpowiedzi, zakończona podziękowaniem i pożegnaniem uczestników (20 min)



## 2. Przykładowe pytania ze strony potencjalnych najemców wraz z proponowanymi odpowiedziami

Potencjalni najemcy lokali w Domu Wielopokoleniowym mogą mieć wiele pytań związanych z panującymi tam zasadami. Ważne jest, aby osoba prowadząca takie spotkanie miała świadomość, jakie pytania mogą paść ze strony osób zainteresowanych dołączeniem do tworzącej się wspólnoty mieszkańców i umiała na nie odpowiedzieć. Poniżej znajdują się przykładowe pytania wraz z proponowanymi odpowiedziami dla osoby prowadzącej spotkanie.

### Przykładowe pytania do Wynajmującego – Zarządu Lokali Miejskich w Łodzi

- Jak wygląda sytuacja z kosztami związanymi z zamieszkaniem w kamienicy? Czy są możliwe obniżki czynszu dla osób spełniających określone kryteria?

W zakresie czynszu najmu obowiązują takie same zasady, jak dla całego zasobu mieszkaniowego Miasta, czyli: jednakowa dla wszystkich lokali mieszkalnych stawka bazowa czynszu. Istnieje możliwość skorzystania z programów osłonowych np. zastosowania obniżek czynszu z tytułu niedostatku, zgodnie z zapisami Uchwały Nr XXIV/572/16 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 3.02.2016 r. w sprawie przyjęcia Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Łodzi na lata 2016-2020. Rozdział VI. Zasad polityki czynszowej na lata 2016 -2020.

- Czy mieszkańcami kamienicy będą wyłącznie Polacy?

Pochodzenie kandydata nie jest kryterium ramowym brany pod uwagę w procesie rekrutacji. Projekt Domu Wielopokoleniowego jest kierowany do wszystkich mieszkańców Łodzi o niezaspokojonych potrzebach mieszkaniowych i spełniających kryterium dochodowe, zgodnie z Uchwałą.

- Czy kamienica jest przyjazna dla osób z niepełnosprawnością?

Kamienica jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Należy jednak mieć na uwadze, że każda osoba posiadająca orzeczenie o danym stopniu niepełnosprawności i kwalifikująca się do procesu przydzielania lokali z zasobu miejskiego, będzie musiała samodzielnie zdecydować, czy warunki panujące w danym lokalu są adekwatne do jej potrzeb. Dom Wielopokoleniowy zakłada, że we wspólnocie będą mieszkać m.in. osoby z niepełnosprawnościami, jednocześnie takie, które nie są całkowicie zależne od pomocy osób trzecich.

- Czy mogę wybrać mieszkanie, w którym chcę zamieszkać?

Od ZLM otrzymają Państwo listę maksymalnie trzech propozycji najmu lokali, spośród których jeden mieścić się będzie w Domu Wielopokoleniowym. Nie będzie zatem możliwości wyboru konkretnego mieszkania spośród wszystkich dostępnych w DW lokali, ale pracownicy ZLM znają cechy tych mieszkań i wiedzą, dla jakich grup odbiorców dane lokum będzie odpowiednie. Natomiast będą mogli Państwo zdecydować, czy zamieszkają Państwo przy ul. Wólczańskiej 168 czy też pod innym adresem zaproponowanym przez ZLM.



- Czy rodzina może odwiedzać i/lub nocować w moim mieszkaniu?

Mieszkanie, które będzie zajmował/a kandydat/ka (ewentualnie z innymi członkami rodziny) jest mu udostępnione w drodze umowy najmu. To będzie Wasz Dom, więc możecie przyjmować gości.. Należy pamiętać o stosowaniu się przy tym do zapisów w ogólnym regulaminie porządkowym dla lokali komunalnych i regulaminie/karcie wartości mieszkańca Domu Wielopokoleniowego.

- Ile osób zamieszkiwać będzie kompleks mieszkań?

Liczba osób, które będą zamieszkiwać Domu Wielopokoleniowy będzie znana po zakończeniu procesu zasiedlania nieruchomości. Obiekt dysponuje 16 lokalami, więc minimalnie będzie tu mieszkać 16 osób, a maksymalnie 42.

- Czy obecność zwierząt jest dozwolona?

Tak, najemca lokalu w Domu Wielopokoleniowym może posiadać zwierzę domowe, jednocześnie jest zobligowany do sprzątnięcia po nim.

- Czy budynek jest nowo wybudowany czy po remoncie?

Dom Wielopokoleniowy znajduje się w kamienicy przy ul. Wólczańskiej 168, która została gruntownie wyremontowana na potrzeby projektu.

- Czy w budynku znajduje się piwnica? Czy wszyscy mieszkańcy mają do niej dostęp?

W budynku nie ma typowej piwnicy. Jest natomiast przewidziany niewielki wiatrołap, w którym będzie można trzymać narzędzia służące np. do sprzątnięcia podwórka czy utrzymania ogrodu.

- Czy na terenie nieruchomości znajdują się parkingi do dyspozycji każdego z mieszkańców?

Na terenie Domu Wielopokoleniowego znajdują się 2 miejsca parkingowe. Zasady ich wykorzystania zostaną ustalone wspólnie z Operatorem, po zasiedleniu Domu Wielopokoleniowego, z uwzględnieniem potrzeb i propozycji mieszkańców. Można też wprowadzić niestandardowe rozwiązania stosowane w wielu wspólnotach tego typu, takie jak np. dzielenie się mieszkańcami jednym samochodem lub rotacyjne miejsca parkingowe – np. co miesiąc korzysta z danego miejsca inny mieszkaniec.

- Czy na terenie kamienicy przewidziane jest miejsce zabaw dla dzieci?

Na terenie Domu Wielopokoleniowego znajduje się teren zielony, na którym w przyszłości może powstać niewielkie miejsce zabaw dla dzieci. Nie jest to jednak element zaplanowany do realizacji na dzień złożenia raportu z Zadania 6 / prowadzenia spotkania informacyjnego.

- Czy w mieszkaniu i/lub na terenie kamienicy dozwolone jest palenie papierosów?

Na terenie kamienicy – na podwórku – przewidziane jest miejsce na „kącik dla palaczy”. Rekomendujemy palenie wyłącznie w tym wskazanym miejscu, tak by nie ingerować w przestrzeń wspólną i nie zakłócać wolności od dymu papierosowego innych mieszkańców.

- Czy można zrezygnować z udziału/mieszkania w Domu Wielopokoleniowym?

Tak, zastosowanie mają tu postanowienia standardowej umowy najmu podpisywanej w przypadku udostępnienia mieszkań komunalnych. Najemca może wypowiedzieć umowę na trzy miesiące naprzód na koniec miesiąca kalendarzowego.

### Przykładowe pytania do Operatora

- Czy istnieje możliwość zobaczenia już działającej społeczności w ramach tego projektu?

Dom Wielopokoleniowy to projekt innowacyjny, pierwszy na skalę Łodzi i Polski, tak więc nie istnieje jeszcze wspomniana w pytaniu „już działająca społeczność”. Uczestnicy spotkania informacyjnego są zatem potencjalną grupą osób, która będzie tworzyć pierwszą taką społeczność w Polsce. Natomiast w innych krajach (np. Szwecji, Danii, Austrii, Niemczech) można znaleźć sporo przykładów już funkcjonujących Domów Wielopokoleniowych. Można o nich przeczytać w Raporcie pt.: „Przegląd zagranicznych praktyk dotyczących organizowania społeczności lokalnej, budowania kontaktów sąsiedzkich, miksu społecznego, cohousingu” dostępnym na stronie [centrumwiedzy.org](http://centrumwiedzy.org).

- Czy na obszarze kamienicy znajduje się ogród? Kto będzie odpowiedzialny za jego pielęgnację?

Projekt przewiduje miejsce na ogród w podwórku Domu Wielopokoleniowego. Za pielęgnację ogrodu, jak i pozostałych części wspólnych, odpowiedzialni będą chętni mieszkańcy wspólnoty, mający w tym zakresie także wsparcie Operatora.

- Jak wygląda kwestia planowania animacji i wspólnych aktywności?

To, jakie aktywności będą organizowane dla i z lokatorami Domu Wielopokoleniowego oraz mieszkańcami najbliższego sąsiedztwa będzie w dużej mierze zależało od nich samych. Operator, który będzie odpowiedzialny całościowo za wspomniane aktywności, będzie opracowywał program zawierający propozycje działań, które mogą być na bieżąco aktualizowane i modyfikowane w oparciu o rekomendacje mieszkańców DW i najbliższego sąsiedztwa. Dlatego bardzo ważne będzie dzielenie się swoją perspektywą w zakresie wspólnych inicjatyw.

- Czy do udziału w animacjach można zapraszać osoby z zewnątrz – przyjaciół, rodzinę albo sąsiadów z okolicznych budynków?

Tak, jak najbardziej. Bliscy i przyjaciele są mile widziani. Wszystkie wydarzenia będą wręcz otwarte na udział sąsiadów z najbliższej okolicy – również spoza grona mieszkańców DW.

- Czy mogę samodzielnie poprowadzić animację, np. w formie warsztatów albo wspólnego wyjścia na jakieś wydarzenie kulturalne? I czy jest na to przewidziany jakiś budżet?

Wszyscy członkowie lokalnej społeczności są zachęceni do tego, by wychodzić z inicjatywą organizowania wspólnych aktywności różnego typu i dzielić się z sąsiadami swoimi umiejętnościami i pasjami. Samodzielne organizowanie animacji jest jak najbardziej możliwe i wskazane. W razie potrzeby



można też zwrócić się do Operatora DW z prośbą o pomoc przy ich realizacji. Operator określi, czy i w jakim zakresie możliwe będzie wsparcie, także natury finansowej.

- Co jeśli bardzo chcę zamieszkać w DW, ale ze względu na bardzo długie / nietypowe godziny pracy (lub inne okoliczności) mogę nie mieć czasu na uczestnictwo w większości działań animacyjnych? Czy to mnie dyskwalifikuje?

Nie, nie jest to okoliczność wykluczająca możliwość zamieszkania w Domu Wielopokoleniowym. Ważne jest jednak, by każdy uczestniczył w jakiś sposób w życiu społeczności – nawiązywał i pielęgnował więzi z sąsiadami, był zawsze chętny do pomocy innym i udzielał jej w miarę swoich możliwości. Na takich wartościach budowany jest Dom Wielopokoleniowy i to one wyróżniają ten obiekt spośród pozostałych lokali komunalnych.

- Czy istnieje możliwość wykorzystania pomieszczenia wspólnego na cele indywidualne – np. zorganizowania spotkania rodzinnego? (Operator decyduje)

Co do zasady przestrzeń wspólna nie powinna być wykorzystywana do celów indywidualnych, szczególnie w sposób wykluczający sąsiadów lub niezgodny z ich oczekiwaniami. Wykorzystanie pomieszczenia wspólnego do celów indywidualnych – w sposób zgodny z jego przeznaczeniem – w uzasadnionych przypadkach może być jednak dopuszczone, jeśli Operator podejmie taką decyzję, a zaplanowane wydarzenie nie koliduje z innymi aktywnościami realizowanymi dla mieszkańców DW i lokalnej społeczności.

- Kto odpowiada za pomieszczenie wspólne – za utrzymanie czystości, pokrycie kosztów eksploatacyjnych, itp.?

Odpowiedzialność za pomieszczenie wspólne ponosi przede wszystkim Operator, jednocześnie również mieszkańcy powinni wykazywać się dbałością o wykorzystywaną przestrzeń, a w szczególności starać się zachować ją w należytym porządku i w stanie nie gorszym niż ten, w którym ją zastali. Pokrycie kosztów związanych z użytkowaniem pomieszczenia wspólnego leży natomiast w całości w gestii Operatora.

- Czy mieszkańcy jedzą lub przygotowują wspólnie posiłki?

W pomieszczeniu wspólnym znajduje się wnęka kuchenna, dzięki czemu wspólne jedzenie bądź przygotowywanie posiłków będzie jedną z możliwych aktywności podejmowanych przez mieszkańców Domu Wielopokoleniowego czy najbliższego sąsiedztwa. To czy, w jaki sposób i z jaką częstotliwością będzie się to odbywało, będzie zależało od zasad wypracowanych między mieszkańcami a Operatorem Domu Wielopokoleniowego.

- Co w przypadku konfliktu z innym mieszkańcem?

Regulamin mieszkańca DW/Karty wartości mieszkańca DW zakłada, że „Wspólnota to podstawa, na której budowany jest Dom Wielopokoleniowy. Dlatego też w przypadku wszelkich konfliktów z sąsiadami, których samodzielne rozwiązanie jest niemożliwe, należy pamiętać o szukaniu wsparcia u Operatora, który w zależności od natury problemu podejmie odpowiednie działania mediacyjne.” (Projekt Regulaminu mieszkańca Domu Wielopokoleniowego znajduje się w Raporcie z Zadania 5.)





- Czy mieszkańcy mają zapewnioną opiekę medyczną na miejscu?

Mieszkańcy Domu Wielopokoleniowego nie mają zapewnionej opieki medycznej na miejscu. Dom Wielopokoleniowy nie jest domem opieki, a lokale nie mają charakteru mieszkań wspomaganych. Ewentualne usługi dochodzone mogą zostać zorganizowane na zasadach ogólnych lub po uzgodnieniu takich potrzeb ze wszystkimi mieszkańcami, z udziałem Operatora.

- Czy w postaci wsparcia sąsiedzkiego mam zapewnioną pomoc w wykonywaniu codziennych czynności: przygotowywaniu posiłków, pomoc w toalecie, załatwiania bieżących sprawunków? Jestem osobą o ograniczonej samodzielności i takie wsparcie byłoby dla mnie bardzo cenne.

Jedną z głównych wartości Domu Wielopokoleniowego jest wzajemna pomoc sąsiedzka. Jednak sposób i stopień, w jakim jest ona realizowana zależy w dużej mierze od dobrej woli i możliwości poszczególnych lokatorów. Nie można nikogo zmusić do pomocy innym, należy też mieć na uwadze to, że wszyscy członkowie wspólnoty mają własne sprawy, problemy, zobowiązania czy wreszcie potrzeby. Świadczenie pomocy w tak szerokim zakresie, pomimo chęci, może okazać się niemożliwe. Dom Wielopokoleniowy nie opiera się na modelu mieszkań chronionych, a żaden konkretny zakres wsparcia sąsiedzkiego nie może być nikomu zagwarantowany. Wynikać on będzie z gotowości do wsparcia deklarowanej przez przyszłych mieszkańców.



### 3. Szczegółowy program warsztatu integracyjno-informacyjnego wraz ze wskazówkami dla prowadzącego

**Czas trwania spotkania:** 3 godziny + przerwa (20 min)

**Uczestnicy:**

- trenerzy (prowadzący) – 2-3 osoby reprezentujące Operatora,
- obserwatorzy z Zespołu ds. Domu Wielopokoleniowego – 1-2 osoby
- kandydaci na mieszkańców DW oraz chętni mieszkańcy najbliższego sąsiedztwa (na tym etapie prognozuje się udział około 50 osób)

Uwaga: liczba osób w roli prowadzącego i obserwatorów przy grupach znacznie przekraczających 16 osób może wymagać odpowiedniego dostosowania. Przy grupie 50-osobowej zakłada się częściowo pracę w mieszanych podgrupach około 17 osobowych i wówczas każda z nich wymaga prowadzącego.

**Cele spotkania:**

- Integracja uczestników warsztatów, stworzenie okoliczności do zapoczątkowania procesu nawiązywania więzi sąsiedzkich i budowania wspólnoty;
- Promowanie współpracy i otwartej komunikacji;
- Przypomnienie kandydatom podstawowych informacji związanych z funkcjonowaniem Domu Wielopokoleniowego;
- Zachęcenie uczestników do głębszej refleksji nad wartościami Domu Wielopokoleniowego, a w efekcie pogłębienie rozumienia celów inicjatywy;
- Umożliwienie uczestnikom wcielenie się w mieszkańców DW poprzez odgrywanie różnych ról i sytuacji z życia wspólnoty DW celem ułatwienia podjęcia ostatecznej decyzji „czy to dla mnie?”;
- Umożliwienie obserwatorom przyjrzenia się kandydatom pod kątem prospołecznych postaw oraz umiejętności odnalezienia się i współpracy w grupie.

**Kwestie organizacyjne:**

Proponuje się, by spotkania informacyjne odbywały się w przestrzeni dostępnej dla osób z niepełnosprawnościami mogącej swobodnie pomieścić tak dużą grupę, z podziałem na enklawy/sale umożliwiające pracę w podgrupach.

Może to być teren szkoły, pobliskiej uczelni (PŁ), sale dostępne w Urzędzie Miasta lub przestrzenie komercyjne wynajęte w celu realizacji warsztatów.

Warsztaty integracyjne powinny odbywać się we wcześniej ustalonym dniu, tak by kandydaci na mieszkańców DW oraz chętni mieszkańcy najbliższego sąsiedztwa mogli zaplanować sobie z wyprzedzeniem czas wolny na ten dzień.





### Ramowy program spotkania:

Od 9:30	Dostępna kawa na pobudzenie umysłu i ciała do pracy. Przybywanie uczestników.	
10:00 – 10:20	1. WSTĘP	
10:20 – 11:25	2. CELE I WARTOŚCI DOMU WIELOPOKOLENIOWEGO Test z „Karty Wartości Domu” Moderowana dyskusja o wartościach Ćwiczenie integracyjne „Motto” Ćwiczenie „Narysuj logo DW” Ćwiczenie „Znajdź swoją drugą (a może i trzecią) połówkę”	
	11:25 – 11:45	<i>Przerwa</i>
	11:45 – 12:05	3. ORGANIZACJA I ZASADY FUNKCJONOWANIA DW
	12:05 – 12:35	4. OD TEORII DO PRAKTYKI – WSPÓŁPRACA W DW
12:35 – 13:05	5. SYTUACJE KONFLIKTOWE – SYMULACJA	
13:05 – 13:20	6. PODSUMOWANIE I ZAKOŃCZENIE	

### Szczegółowy program:

#### 1: WSTĘP

Czas trwania: 20 min

Cele: Wprowadzenie uczestników w tematykę spotkania i „przetłamanie lodów”

- a. Przedstawienie prowadzących i obserwatorów, przywitanie pozostałych uczestników spotkania, krótkie przypomnienie celu spotkania i omówienie planu warsztatów (5 min)
- b. Przeprowadzenie zapoznawczego ćwiczenia „na rozgrzewkę”, dzięki któremu wszyscy uczestnicy będą mieli okazję się przedstawić (15 min):
  - o Prowadzący prosi, by kandydaci ustawili się w rzędzie według kolejności alfabetycznej ich imion. Komunikacja werbalna jest niedozwolona, do wykonania ćwiczenia można używać jedynie gestów i otaczających uczestników przedmiotów.
  - o Kiedy rząd zostanie ostatecznie uformowany prowadzący prosi, by każdy po kolei przedstawił na głos swoje imię.
  - o Imiona zapisywane są na identyfikatorach-naklejkach i umieszczane na ubiorze każdej z osób w widocznym miejscu.





## 2: CELE I WARTOŚCI DOMU WIELOPOKOLENIOWEGO

Czas trwania: 65 min

Cele: Zmotywowanie uczestników do głębszej refleksji na temat wartości DW, poznanie ich spojrzenia na cele inicjatywy (co może wskazywać również na motywację do zamieszkania / udziału w życiu DW), integracja, stworzenie okazji do sprawdzenia się w zakresie współpracy w grupie oraz wytyczania i realizacji wspólnych celów.

- a. Test z „Karty Wartości Domu” (10 min)
  - o Prowadzący rozdaje uczestnikom „Karty Wartości Domu” z prośbą o zaznaczenie trzech, które w ich opinii powinny być najważniejsze, informując, że nie ma dobrych i złych odpowiedzi, a celem ćwiczenia jest refleksja nad własnymi oczekiwaniami wobec DW
  - o Po upływie wyznaczonego na zadanie czasu prowadzący zbiera wypełnione i podpisane przez uczestników arkusze

Potrzebne materiały: wydrukowane „Karty Wartości Domu”, długopisy

- b. Podział uczestników na 2-4 (W zależności od liczby uczestników) mniejsze podgrupy: moderowana dyskusja wokół wartości Domu i refleksji / uwag dotyczących ćwiczenia, którymi chętni do zabrania głosu uczestnicy dzielą się na forum grupy (10 min):
  - o Co sądzą Państwo o zaproponowanych wartościach?
  - o Czy zabrakło czegoś ważnego?
  - o Czy coś nie powinno się pojawić wśród zaproponowanych na „Karcie” celów?
- c. Ćwiczenie integracyjne „Motto” (15 min)
  - o Prowadzący losowo dzieli uczestników w pary i prosi, by każda z par wymyśliła motto odzwierciedlające wartości Domu Wielopokoleniowego.
  - o Następnie instruuje pary, by połączyły się w czwórki i w przeciągu 1-2 minut wspólnie zaproponowały nowe brzmienie motto, będące syntezą propozycji obydwu grup. Czwórki łączą się następnie – na znak prowadzącego – w ósemki i tak dalej, a zadanie powtarzane jest do czasu, gdy uformują się dwie grupy.
  - o Prowadzący prosi ochotnika z każdej z dwóch powstałych grup, by przedstawił wypracowane wspólnie motto.

*Dodatkowe wskazówki:*

*Jeśli liczba uczestników warsztatów jest znaczna, warto zamiast dwóch grup utworzyć ostatecznie trzy lub – w przypadku bliskiej maksymalnej liczby osób (50) – cztery. W przeciwnym wypadku praca zespołowa może być utrudniona, a proces integracji spowolniony.*



d. Ćwiczenie „Narysuj logo DW” (20 min)

- o Uczestnicy pozostają w swoich grupach, a prowadzący prosi, by wspólnie zaprojektowali i narysowali logo, którego pierwszym elementem będzie motto. Dodatkowo, w logo powinien znaleźć się symbol Domu Wielopokoleniowego, hasło ilustrujące cel(e) Domu na najbliższy rok, a także przedstawiony w formie graficznej kodeks honorowego mieszkańca.
- o Po zakończeniu prac ochotnik z każdej grupy krótko prezentuje efekty wspólnych działań.

Potrzebne materiały: dwie duże kartki (flipcharty), markery, długopisy, kredki

e. Ćwiczenie „Znajdź swoją drugą (a może i trzecią) połówkę” (10 min)

- o Prowadzący prosi, by każdy uczestnik napisał na kartce trzy cechy, które jego zdaniem powinien posiadać mieszkaniec DW.
- o Na znak prowadzącego kandydaci wstają ze swoich miejsc i poszukują innych osób, których odpowiedzi są najbardziej zbliżone do ich własnych. Wymieniając się propozycjami stymulują się wzajemnie do dyskusji. Jednocześnie rozmówcy przypominają sobie swoje imiona.
- o Na koniec ćwiczenia prowadzący daje ochotnikom prawo głosu, tak by mogli podzielić się swoimi propozycjami lub odnieść się do propozycji innych uczestników na forum grupy. Można się też pochwalić liczbą znalezionych osób myślących podobnie.

Potrzebne materiały: kartki, długopisy

## PRZERWA

Czas trwania: 20 min

## 3: ORGANIZACJA I ZASADY FUNKCJONOWANIA DW

Czas trwania: 20 min

Cele: Przypomnienie i utrwalenie podstawowych informacji związanych z funkcjonowaniem DW, wspólna zabawa i integracja

- a. Krótkie (ogólne, bez podawania szczegółów) przypomnienie roli Operatora DW i Rady Sąsiedzkiej (5 min)
- b. Teleturniej „a la Familiada” (15 min)
  - o Prowadzący losowo (np. rzucając do publiczności kolorową piłeczkę) wyłania spośród uczestników dwie 5-osobowe drużyny i przedstawia reguły gry:



Każda drużyna wybiera swojego reprezentanta. Następnie prowadzący odczytuje pytanie („czym zadaniem jest...?”), a reprezentanci – jeśli znają odpowiedź – zgłaszają się poprzez podniesienie ręki. Osoba, która zgłosi się pierwsza udziela odpowiedzi w ciągu 5 sekund poprzez przyporządkowania zadania do jednego lub więcej podmiotu/ów (możliwe odpowiedzi: wszyscy mieszkańcy, Rada Sąsiedzka, Operator).

- i. Jeśli odpowiedź jest dobra, prowadzący przyznaje reprezentowanej przez zwycięzcę drużynie 5 punktów i odczytuje kolejne pytanie, na które tym razem odpowiada cała drużyna (po 15 sekundach narady).
  1. Jeśli odpowiedź jest poprawna, drużyna otrzymuje 2 punkty i wszystkie kroki powtarzane są od początku (wybierani są nowi reprezentanci, itd.).
  2. Jeśli odpowiedź jest błędna, prawo odpowiedzi przechodzi na drugą drużynę. Jeśli druga drużyna udzieli prawidłowej odpowiedzi otrzymuje 5 punktów, jeśli nie – 0 punktów. W obydwu przypadkach wszystkie kroki powtarzane są od początku.

Jeśli odpowiedź udzielona przez reprezentanta jest błędna, prawo odpowiedzi przechodzi na reprezentanta przeciwnej drużyny. W przypadku, gdy zna on odpowiedź, gra toczy się dalej zgodnie z opisanymi powyżej zasadami (od punktu i.). Jeśli nie udzieli właściwej odpowiedzi, wówczas prawo odpowiedzi przechodzi na drużynę, której reprezentant pierwszy się zgłosił i zastosowanie znajdują zasady od punktu i.1.

- o Prowadzący prowadzi rozgrywkę zapisując poprawne odpowiedzi na flipcharcie wraz z punktami przyznawanymi drużynom.
- o Po wyczerpaniu puli wszystkich pytań prowadzący podlicza punkty obydwu drużyn i krótko podsumowuje zapisane odpowiedzi.

Potrzebne materiały: flipchart z tabelką z trzema kolumnami: Mieszkańcy, Rada Sąsiedzka, Operator; marker, zegarek

*Dodatkowe wskazówki:*

*Zadania / obowiązki mieszkańców, operatora i rady sąsiedzkiej podsumowane są w prezentacji multimedialnej, stanowiącej załącznik do niniejszego opracowania*

#### 4: OD TEORII DO PRAKTYKI – WSPÓŁPRACA W DW

Czas trwania: 30 min

Cele: Integracja, promowanie współpracy oraz sprawdzenie (się) uczestników w zadaniu, przed którym rzeczywiście mogą stanąć mieszkańcy DW – ocena potencjału do podejmowania proaktywnych działań, nastawienia do współpracy, chęci uczestnictwa w życiu wspólnoty. Rozpoznanie tych aspektów może pomóc podjąć kandydatom na mieszkańców ostateczną decyzję o zamieszkaniu w Domu Wielopokoleniowym.

- a. „Planowanie Dni Otwartych”

- Prowadzący prosi kandydatów, by wspólnie zaplanowali pierwszy Dzień Otwarty DW: wyznaczyli termin, czas trwania, zaproponowali atrakcje, które sami zorganizują, oraz omówili wszelkie kwestie organizacyjne (kto jest za co odpowiedzialny, co przygotowuje). Zadanie ma zostać zwieńczone rozpisaniem planem dnia oraz prezentacją graficzną (np. w formie plakatu) przedstawiającą pomysły na proponowane przez kandydatów aktywności i sposoby ich realizacji. (25 minut)
- Po zakończeniu prac prowadzący prosi, by ochotnicy zaprezentowali efekty wspólnych działań. (15 minut)

Potrzebne materiały: flipchart, kartki, markery, długopisy

*Dodatkowe wskazówki:*

*W zależności od liczby uczestników konieczne może okazać się podzielenie kandydatów na mniejsze grupy (dwie do czterech), zwłaszcza jeśli istotnym celem zadania jest ocena poszczególnych kandydatów pod kątem postaw i przejawianych w zadaniach zespołowych zachowań i/lub integracja uczestników.*

## 5: SYTUACJE KONFLIKTOWE – SYMULACJA

Czas trwania: 30 min

Cele: sprawdzenie się uczestników pod kątem empatii, umiejętności szukania kompromisu, sposobów komunikacji, postaw wobec potrzeb innych osób, a także zapoznanie się ze strategiami skutecznej komunikacji w sytuacjach konfliktowych.

- a. Zadanie w parach – „Konflikt o pomieszczenie wspólne” (30 min)
  - Prowadzący krótko wprowadza kandydatów w tematykę zadania, zwraca uwagę na naturalne zjawisko, jakim jest powstawanie różnic zdań i konfliktów nawet w grupach o silnych więziach.
  - Dzieli losowo uczestników w pary, rozdaje im wydrukowany scenariusz sytuacyjny do odegrania (poniżej).
  - Prosi, by każda osoba z pary wcieliła się w wybraną postać i przedstawiła swoje stanowisko, podejmując wszelkie starania, by zostało ono wzięte pod uwagę przez drugą stronę. Próbują wypracować rozwiązanie dogodne dla obu stron

Janek, studiujący architekturę mieszkaniec Domu Wielopokoleniowego, obchodzi w najbliższy weekend 25 urodziny. Chciałby je uczcić organizując we wspólnej sali imprezę, na którą planuje zaprosić wszystkich lokatorów oraz swoich przyjaciół z uczelni. Mając na uwadze regulamin i zapis o ciszy nocnej obowiązującej od 22:00, postanowił zapytać sąsiadów, czy nie mieliby nic przeciwko, gdyby impreza zakończyła się nieco później. Gdy zapukał do drzwi Pani Marii zajmującej lokal nad salą spotkań, usłyszał jednak zdecydowany sprzeciw. Po pierwsze – w opinii sąsiadki – przestrzeń wspólna Domu Wielopokoleniowego przeznaczona jest wyłącznie dla jego mieszkańców i osoby z zewnątrz nie mają do niej wstępu. Po drugie, akurat w tę sobotę popołudniu, jak co drugi tydzień, Pani Maria organizuje tam warsztaty kulinarne. Ponadto sąsiadka absolutnie nie wyraża zgody na zakłócanie ciszy nocnej, ponieważ w najbliższą niedzielę od rana dyżuruje w szpitalu jako pielęgniarka.

Uczestnicy dostają 5 minut na przygotowanie, po czym przez kolejne 10 minut odgrywają scenki; prowadzący i obserwatorzy przechadzają się w międzyczasie po sali przysłuchując się odgrywanym dialogom.

- o Prowadzący moderuje dyskusję dotyczącą wniosków / rozwiązań, do których udało się wspólnie dojść uczestnikom, dzieląc się przy tym swoimi spostrzeżeniami i uwagami. Zebrane myśli zapisywane są na flipcharcie.

Potrzebne materiały: wydrukowane scenariusze, długopisy, flipcharty

*Dodatkowe wskazówki:*

*Ostatni krok – dyskusja – w zależności od liczby uczestników warsztatów może być prowadzony równoległe w kilku (od dwóch do czterech) podgrupach.*

- b. Rozdanie uczestnikom warsztatów materiałów informacyjnych dotyczących technik FUPO / FUKO – w ramach podsumowania ćwiczenia (Załącznik 1).

## 6: PODSUMOWANIE I ZAKOŃCZENIE

Czas trwania: 15 min

Cele: Integracja przez zabawę, przypomnienie podstawowych informacji, pożegnanie uczestników warsztatów

- a. Ćwiczenie „Dzień z życia Domu Wielopokoleniowego” (10 min)
  - o Prowadzący prosi kandydatów, by wyobrazili sobie pierwszy dzień w DW po wprowadzeniu się wszystkich mieszkańców.
  - o Następnie zachęca do stworzenia wspólnego wpisu do kroniki DW. Zasada jest następująca: pierwsza osoba z jednej strony Sali i pierwsza z drugiej strony, zapisują jedno zdanie na kartce, którą przed przekazaniem sąsiadowi zgina tak, by zapisana treść była niewidoczna.
  - o Kolejna osoba szybko dopisuje swoje zdanie i znów zagina kartkę przekazując ją dalej.



- o Zadanie dobiega końca, gdy wszyscy wpiszą się do „Kroniki” a obie tworzone na szybko kroniki spotkają się w środku Sali.
- o Na koniec prowadzący odczytuje powstałe w ten sposób opisy pierwszego dnia w DW.

Potrzebne materiały: kartki, długopisy

- b. Krótkie podsumowanie warsztatów, podziękowanie uczestnikom za obecność i przypomnienie kolejnych kroków związanych z realizacją projektu. (5 min)

### Wskazówki dla prowadzącego

W przedstawionych powyżej scenariuszach zawarto szczegółowe wskazówki dla prowadzących spotkania i warsztaty. Obejmują one instrukcję działań podejmowanych „krok po kroku” wraz z opisem wykorzystywanych technik i materiałów, wzbogacone informacjami o koniecznych dostosowaniach w przypadku zróżnicowanych rozmiarów grup uczestników. Materiał został uzupełniony także przykładowymi odpowiedziami na pytania, które mogą paść ze strony przyszłych mieszkańców Domu Wielopokoleniowego oraz osób zamieszkujących w najbliższej okolicy, chętnych do włączenia się w działania Klubu Sąsiedzkiego. Pytania te podzielone zostały na dwie grupy, a za kryterium różnicujące przyjęto podmiot, do którego powinny być one kierowane. W efekcie wskazówki co do możliwych odpowiedzi sformułowano odrębnie dla Operatora i dla Zarządu Lokali Miejskich, który odpowiedzialny jest za proces rekrutacji mieszkańców Domu Wielopokoleniowego. Dodatkowe narzędzia oraz szczegółowe wskazówki wspierające ZLM w procesie rekrutacji znajdują się w raporcie z Zadania 5.

## Załączniki

Materiał wizualny dotyczący spotkania informacyjnego

(do druku jako ulotka i/lub plakat)

**Miasto Łódź zaprasza na**

# SPOTKANIE INFORMACYJNE

dla osób zainteresowanych zamieszkaniem  
w **Domu Wielopokoleniowym**  
przy ul. Wólczańskiej 168

**JEŚLI:**

- 1** Chcesz stać się aktywnym członkiem wspólnoty sąsiedzkiej
- 2** Lubisz dzielić się swoim czasem i umiejętnościami z innymi





**WEŹ UDZIAŁ W SPOTKANIU!**

- 1** Zapoznaj się z ideą Domu Wielopokoleniowego
- 2** Zobacz dostępne lokale i poznaj zasady najmu
- 3** Dowiedz się, jak wygląda proces wyboru lokatorów
- 4** Uzyskaj odpowiedzi na pytania związane z projektem

**KIEDY?** ..... **GDZIE?** ..... **O KTÓREJ?** .....

Dodatkowe informacje i zapisy pod numerem: ..... lub .....

Projekt współfinansowany ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014 – 2020

 Fundusze Europejskie Pomoc Techniczna  Rzeczpospolita Polska   Unia Europejska Fundusz Spójności



## Załącznik 1

Techniki FUPO / FUKO opisują sposoby formułowania komunikatów, które zwłaszcza w sytuacjach, gdy występuje wiele silnych, negatywnych emocji mogą wesprzeć skuteczną, konstruktywną komunikację. Elementy, które się na nie składają to:

F	Opis faktów (obiektywny opis rzeczywistości zamiast naszej interpretacji: np. „nie udzieliłeś odpowiedzi na moje pytanie” zamiast „ignorujesz mnie”)
U	Przedstawienie własnych uczuć (i nie obciążanie odpowiedzialnością za nie innych: np. „jestem zdenerwowany/a” zamiast „denerwujesz mnie”)
K/P	Wskazanie konsekwencji (dotkliwych dla drugiej strony: które już nastąpiły lub dopiero mogą mieć miejsce) lub potrzeb (co jest dla mnie ważne, czego mi brakuje)
O	Przedstawienie własnych oczekiwań (w kategorii rozwiązania, a nie problemu)